

Új kiadás – Jakab levele

Az 1975-ben megjelent és 1990-ben revideált protestáns új fordítású Biblia legújabb revíziójának próbakiadását tartja kezében a Tisztelt Olvasó. A Magyar Bibliatársulat 2006-ban kezdett hozzá a revízió előkészítéséhez, az észrevételek gyűjtéséhez. Munkánk most jutott el arra a pontra, hogy az egyházi bibliaolvasó közvélemény elé tárhatjuk a Szöveggondozó Bizottság revíziós munkájának gyümölcseit, köztük Jakab levelét.

A bibliai szöveg gondozása során a következő revíziós alapelvekhez igyekeztünk tartani magukat: 1. Figyelembe vettük és értékeltük az 1990 és 2008 között beérkezett észrevételeket és javaslatokat. 2. Meg kívántuk őrizni az új fordítású Biblia alapvető szöveggkritikai és fordítási döntéseit (a formális és a dinamikus ekvivalencia kiegyensúlyozott alkalmazása), a bibliai szöveg tagolását és az emelkedett, mai beszélt köznyelvi szintet. Ezeken a területeken csak akkor változtattunk az új fordítás szövegén, ha azt a mai írásértelmezési és fordításelméleti konszenzus megkövetelte. 3. Javítottuk a felismert nyomdahibákat, fordítási tévedéseket és archaikus (a mai beszélt nyelvben már nem használatos) kifejezéseket. 4. Igyekeztünk javítani a fordítás egységességén, következetességén. 5. Törekedtünk a „jó magyarságú” nyelvi megoldásokra, valamint arra, hogy az új bibliai szöveg felolvasva („szószéki használat”) is jól hangozzék. Legfőképpen pedig azt reméljük, hogy a revíziós munka eredményeként Isten igéje még inkább érthetően és tisztábban szólalhat meg magyar nyelven.

A most kézben tartott szöveget a Magyar Bibliatársulat tagegyházainak hivatalos honlapjain, pdf formátumban jelentetjük meg.

Köszönjük az eddig kapott észrevételeket, és arra szeretnénk kérni mindenkit, hogy a revideált szöveggel kapcsolatos véleményével bátran keressen meg bennünket az info@bibliatarsulat.hu e-mail címen vagy levélben a 1113 Budapest, Bocskai út 35. postacímen.

Magyar Bibliatársulat

JAKAB LEVELE

Címzés, üdvözlés

1¹Jakab, Istennek és az Úr Jézus Krisztusnak szolgálja üdvözlését küldi a szórványban élő tizenkét törzsnek.

A kísértés célja és eredete

²Teljes örömmel tartásotok, testvéreim, amikor különféle kísértésekbe estek, ³tudván, hogy hitetek próbája állhatatosságot eredményez. ⁴Az állhatatosság pedig tegye tökéletessé a cselekedeteket, hogy tökéletesek és hibátlanok legyetek, minden fogatkozás nélkül. ⁵Ha pedig valakinek nincsen bölcsessége, kérjen Istentől, aki készségesen és szemrehányás nélkül ad mindenkinek, és meg is kapja. ⁶De hittel kérje, semmit sem kételkedve, mert aki kételkedik, az olyan, mint a tenger hulláma, amelyet a szél sodor és ide-oda hajt. ⁷Ne gondolja tehát az ilyen, hogy bármit is kaphat az Úrtól, ⁸a kételkedő és minden útján állhatatlan ember.

⁹A szegény sorsú testvér a méltóságával dicsekedjék, ¹⁰a gazdag pedig megalázott voltával, mert elmúlik mindez, mint a mező virága. ¹¹Mert felkel a nap nagy hősséggel, és elszáritja a fűvet; a virága elhull, és szépsége elvész. Így sorvad el vállalkozásaiban a gazdag is.

¹²Boldog ember az, aki a kísértés idején kitart, mert miután kiállta a próbát, elnyeri az élet koronáját, amelyet az Úr megígért az őt szeretőknek. ¹³Senki se mondja, amikor kísértésbe jut: „Isten kísért engem”, mert Isten a gonosztól nem kísérthető, és ő maga sem kísért senkit a gonosszal. ¹⁴Mert mindenki saját kívánságától vonzva és csalogatva esik kísértésbe. ¹⁵Azután a kívánság megfogantva bűnt szül, a bűn pedig kiteljesedve halált nemz. ¹⁶Ne tévelyegjete, szeretett testvéreim: ¹⁷minden jó adomány és minden tökéletes ajándék onnan felülről, a világosság Atyjától száll alá, akiben nincs változás, sem fénynek és árnyéknak váltakozása.

¹⁸Az ő akarata szült minket az igazság ígéje által, hogy mintegy első zsenyéje legyünk teremtményeinek.

Isten ígéjének hallgatása és megtartása

¹⁹Tanuljátok meg tehát, szeretett testvéreim: legyen minden ember gyors a hallásra, késedelmes a szólásra, késedelmes a haragra, ²⁰mert az ember haragja nem szolgálja Isten igazságát. ²¹Ezért tehát vessetek el magatoktól minden tisztátalanságot és minden gonosszágot, és szelíden fogadjátok a belétek oltott ígét, amely meg tudja tartani lelketeket.

²²Legyetek az ígének cselekvői, ne csupán hallgatói, hogy ne csapjátok magatokat. ²³Mert ha valaki csak hallgatója az ígének, de nem cselekszi, olyan, mint az az ember, aki a tükörben nézi meg az arcát. ²⁴Megnézi ugyan magát, de elmegy, és nyomban el is felejt, hogy milyen volt. ²⁵De aki a szabadság tökéletes törvényébe tekint bele, és megmarad mellette, úgyhogy nem feledékeny hallgatója, hanem tevékeny megvalósítója: azt boldoggá teszi cselekedete.

²⁶Ha valaki azt hiszi, hogy kegyes, de nem fékezi meg a nyelvét, hanem még önmagát is becsapja, annak a kegyessége hiábavaló. ²⁷Tiszta és szeplőtlen kegyesség az Isten és Atya előtt ez: meglátogatni az árvákat és az özvegyeket nyomorúságukban, és tisztán megőrizni az embernek önmagát a világtól.

A keresztyén hit nem személyválogató

2¹Testvéreim, amikor a dicsőséges Urunkba, Jézus Krisztusba vetett hitetek szerint éltek, ne legyetek személyválogatók. ²Mert ha belép hozzátok a gyülekezetbe fényes ruhában egy aranygyűrűs férfi, és ugyanakkor egy szegény is belép kopott ruhában, ³és ti arra figyeltek, aki a fényes ruhát viseli, sőt ezt mondjátok neki: „Te ülj ide kényelmesen”, a szegényhez pedig így szóltok: „Te állj oda”, vagy „Ülj le ide a zsámolyomhoz”, ⁴nem kerültetek-e ellentmondásba önmagatokkal, és nem lettetek-e gonosz szándékú bírakká? ⁵Figyeljete csak ide, szeretett testvéreim: vajon nem Isten választotta-e ki azokat, akik a világ szemében

szegények, hogy hitben gazdagok legyenek, és örököljék azt az országot, amelyet Isten az őt szeretőknak ígért? ⁶De ti megszegényítettétek a szegényt. Vajon nem a gazdagok hatalmaskodnak-e rajtatok, nem ők hurcolnak-e titeket törvény elé? ⁷Nem ők káromolják-e azt a szép nevet, amelyről titeket elneveztek? ⁸Ha ellenben betöltitek a királyi törvényt az Írás szerint: „Szeresd felebarátodat, mint magadat!” – helyesen cselekedtek. ⁹De ha személyválogatók vagytok, bűnt követtek el, és a törvény mint törvényszegőket marasztal el titeket. ¹⁰Mert aki valamennyi törvényt megtartja, de akár csak egy ellen is vét, az valamennyi ellen vétkezik. ¹¹Mert aki ezt mondta: „Ne paráználkodj!” – ezt is mondta: „Ne ölj!” Ha pedig nem paráználkods, de ölsz, megszegted a törvényt. ¹²Úgy beszéljete, és úgy cselekedjete, mint akiket a szabadság törvénye ítél meg. ¹³Mert az ítélet irgalmatlan ahhoz, aki nem cselekedett irgalmasságot, az irgalmasság viszont diadalmaskodik az ítéleten.

A cselekedetek és a hit

¹⁴Testvéreim, mit használ, ha valaki azt mondja, hogy van hite, de cselekedetei nincsenek? Vajon üdvözítheti-e őt az ilyen hit? ¹⁵Ha egy férfi- vagy nőtestvérünknek nincs ruhája, és nincs meg a mindennapi kenye, ¹⁶valaki pedig ezt mondja nekik közületek: „Menjete el békességgel, melegedjete meg, és lakjatek jól”, de nem adjatek meg nekik, amire a testnek szüksége van, mit használ az? ¹⁷Ugyanígy a hit is, ha cselekedetei nincsenek, halott önmagában.

¹⁸Viszont mondhatja valaki azt is: „Neked hited van, nekem meg cselekedeteim vannak.” Mutasd meg nekem a hitedet cselekedetek nélkül, én is meg fogom neked mutatni cselekedeteim alapján a hitemet. ¹⁹Te hiszed, hogy egy az Isten. Jól teszed. Az ördögök is hiszik és rettegnak. ²⁰Akarod-e hát tudni, te ostoba ember, hogy a hit cselekedetek nélkül meddő? ²¹Ábrahám, a mi atyánk, nem cselekedetekből igazult-e meg, amikor fiát, Izsákot felajánlotta az oltáron? ²²Látod tehát, hogy hite együttműködött cselekedeteivel, és cselekedeteiből lett teljessé a hite. ²³Így teljesedett be az Írás, amely azt mondja: „Hitt Ábrahám Istennek, és Isten ezt számította be neki igazsággul”, és „Isten barátjának neveztetett”. ²⁴Látjátok tehát, hogy cselekedetekből igazul meg az ember, és nem csupán a hit által. ²⁵Ugyanígy a parázna Ráháb is, nem cselekedetekből igazult-e meg, amikor befogadta a követeket, és más úton bocsátotta el őket? ²⁶Mert ahogyan a test halott a lélek nélkül, ugyanúgy a hit is halott cselekedetek nélkül.

A nyelv bűnei

3¹Testvéreim, ne legyetek sokan tanítók, hiszen tudjátok, hogy súlyosabb ítéletben lesz részünk. ²Mert sokat vétkezünk mindnyájan: de ha valaki beszédében nem vétkezik, az tökéletes ember, meg tudja fékezni az egész testét. ³Ha a lovak szájába zablát vetünk, hogy engedelmeskedjenek nekünk, egész testüket irányíthatjuk. ⁴Íme, a hajókat, bármilyen nagyok, és bármilyen erős szelek hajtják is őket, egy egész kis kormányrúddal oda lehet irányítani, ahová a kormányos akarja. ⁵Ugyanígy a nyelv is milyen kicsi testrész, mégis nagy dolgokkal kérkedik. Íme, egy parányi tűz milyen nagy erdőt felgyújthat: ⁶a nyelv is tűz, a gonoszság egész világa. Olyan a nyelv tagjaink között, hogy egész testünket beszennyezi, és lángba borítja egész életünket, miközben maga is lángba borul a gyehenna tüzétől. ⁷Mindenfajta vadállat és madár, csúszómászó és tengeri állat megszelídíthető: meg is szelídíti az ember; ⁸a nyelvet azonban az emberek közül senki sem tudja megszelídíteni, fékezhetetlenül gonosz az, telve halálos méreggel. ⁹Ezzel áldjuk az Urat és Atyát, és ezzel átkozzuk az Isten hasonlatosságára teremtett embereket: ¹⁰ugyanabból a szájból jön ki az áldás és az átok. Testvéreim, nem kellene ennek így lennie. ¹¹Vajon a forrás ugyanabból a nyílásból árasztja-e az édes és a keserű vizet? ¹²Avagy teremhet-e, testvéreim, a füge olajbogyót, és a szőlő fügét? Sós forrás sem adhat édes vizet!

A földi és a mennyei bölcsesség

¹³Kicsoda bölcs és értelmes közöttetek? Mutassa meg a magatartásával, hogy mindent bölcs szelídséggel tesz! ¹⁴Ha pedig keserű irigység és viszálykodás van a szívetekben, ne vétezzetek az igazság ellen azzal, hogy bölcsességetekkel kérkedtek. ¹⁵Ez a bölcsesség nem felülről jön, hanem földi, testi és ördögi. ¹⁶Mert ahol irigység van és viszálykodás, ott zűrzavar van és mindenféle gonosz tett. ¹⁷A felülről való bölcsesség először is tiszta, azután békeszerető, méltányos, engedelkeny, irgalommal és jó gyümölcsökkel teljes, nem részrehajló és nem képmutató. ¹⁸Akik békességet teremtenek, békességben vetnek, hogy az igazság gyümölcsét arassák.

Alázzátok meg magatokat Isten előtt

4¹Honnan vannak viszályok és harcok közöttetek? Nem a tagjaitokban dúló önző kívánságok okozzák ezeket? ²Kívánságok valamit, és nem kapjátok meg, öltök és irigykedtek, de nem tudtok célt érni, harcoltok és viszálykodtok, de nem kapjátok meg, mert nem kéritek. ³Vagy ha kéritek is, nem kapjátok meg, mert rosszul kéritek: csupán élvezeteitekre akarjátok azt eltékozolni. ⁴Paráznák, nem tudjátok-e, hogy a világgal való barátság ellenségeskedés Istennel? Ha tehát valaki a világgal barátságot köt, ellenségévé válik Istennek. ⁵Vagy azt gondoljátok, hogy az Írás ok nélkül mondja: „Irigységre kívánczik a lélek, amely bennünk lakozik?” ⁶De még nagyobb kegyelmet is ad, ezért mondja: „Isten a kevélyeknek ellenáll, az alázatosoknak pedig kegyelmet ad.” ⁷Engedelmeskedjétek azért Istennek, de álljatok ellen az ördögnek, és elfut tőletek. ⁸Közeledjétek Istenhez, és ő közeledni fog hozzátok. Tisztítsátok meg a kezeteket, ti bűnösök, és szenteljétek meg a szíveteket, ti kétlelkűek. ⁹Gyötrődjétek, gyászoljatok és sírjatok, nevetések forduljon gyászra, örömtők szomorúságra. ¹⁰Alázzátok meg magatokat az Úr előtt, és ő felmagasztal titeket.

¹¹Ne rágalmazzatok egymást, testvéreim. Aki testvérét rágalmazza vagy ítélkezik felette, az a törvényt rágalmazza, és a törvény felett ítélkezik. Ha pedig a törvény felett ítélkezel, nem megtartója, hanem ítélőbírája vagy a törvénynek. ¹²Egy a törvényadó és az ítélőbíró, aki megmenthet és elveszthet. De ki vagy te, hogy ítélkezel felebarátod felett?

¹³Most tehát akik azt mondjátok: „Ma vagy holnap elmegyünk abba a városba, és ott töltünk egy esztendőt, kereskedünk és nyereséget szerzünk”; ¹⁴azt sem tudjátok, mit hoz a holnap! Mert a ti életetek olyan, mint a lehelet, amely egy kis ideig látszik, aztán eltűnik. ¹⁵Inkább ezt kellene mondanotok: Ha az Úr akarja, akkor élünk, és ezt vagy azt fogjuk cselekedni. ¹⁶Ti azonban most kérkedtek elbizakodottságotokban: minden ilyen kérdés gonosz. ¹⁷Aki tehát tudna jót tenni, de nem teszi: bűne az annak.

A gazdagok ítélete

5¹Most tehát, ti gazdagok, sírjatok és jajgatatok a bekövetkező nyomorúságaitok miatt! ²Gazdagságotok megrothadt, ruháitokat megrágtá a moly, ³aranyotok és ezüstötök megrozsdásodott, és rozsdája ellenetek tanúskodik, és megemészti testeteket, mint a tűz. Kincseket gyűjtöttetek még az utolsó napokban is. ⁴Íme, a földjeiteket learató munkások bére, amelyet visszatartottatok, az égre kiált, és az aratók panasza eljutott a Seregek Urának a fülébe. ⁵Dözsöltetek a földön és tobzódtatok, hizlaltatok a szíveteket, mint az áldozati állat levágásának napján. ⁶Elítéltétek, megöltétek az igazat, és ő nem állt ellen nektek.

Intés türelemre

⁷Legyetek tehát türelemmel, testvéreim, az Úr eljöveteleig. Íme, a földművelő várja a föld drága gyümölcsét, és türelmesen várja, amíg az korai és késői esőt kap. ⁸Legyetek tehát ti is türelemmel, és erősítsétek meg a szíveteket, mert az Úr eljövedele közel van. ⁹Ne panaszkodjatok, testvéreim, egymásra, hogy el ne ítéltessetek! Íme, a bíró az ajtó előtt áll. ¹⁰Vegyetek példát, testvéreim, a szenvedésben és a türelemben a prófétákról, akik az Úr

nevében szóltak. ¹¹Íme, boldognak mondjuk azokat, akik túrni tudtak a szenvedésekben. Jó b állhatatosságáról hallottatok, és láttátok, hogyan intézte a sorsát az Úr; mert igen irgalmas és könyörületes az Úr.

¹²Mindenekelőtt pedig, testvéreim, ne esküdjete se az égre, se a földre, se más egyébre. Hanem legyen a ti igenetek igen, és a ti nemetek nem, hogy ítélet alá ne essetek.

Az imádság ereje

¹³Szenved-e valaki közöttetek? Imádkozzék! Öröme van-e valakinek? Énekeljen dicséretet!

¹⁴Beteg-e valaki közöttetek? Hívassa magához a gyülekezet véneit, hogy imádkozzanak érte, és kenjék meg olajjal az Úr nevében. ⁵És a hitből fakadó imádság megszabadítja a szenvedőt, az Úr felsegíti őt, sőt ha bűnt követett is el, bocsánatot nyer. ¹⁶Valljátok meg azért egymásnak bűneiteket, és imádkozzatok egymásért, hogy meggyógyuljatok. Nagy az ereje az igaz ember buzgó könyörgésének. ¹⁷Illés ugyanolyan ember volt, mint mi, és amikor buzgón imádkozott azért, hogy ne legyen eső, nem is volt eső a földön három évig és hat hónapig. ¹⁸Aztán ismét imádkozott, és az ég esőt adott, és a föld meghozta termését.

¹⁹Testvéreim, ha valamelyikőtök eltévelyedik az igazságtól, és megtéríti valaki, ²⁰tudja meg, hogy aki megtérített egy bűnöst a tévelygés útjáról, megmenti annak a lelkét a haláltól, és sok bűnt elfedez.